

A26

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Het was in deze buurt dat de mensen hun gewichten, lengtematen en inhoudsmaten moesten laten ijkten om een eerlijke handel te hebben, want je had altijd foefelaars.

Waaistraat   Anseeleplein
Garenmarkt   Speldenstraat
Garensteeg   Struyvelstraatje
Druifsteeg   Wolfsteeg
Baudelo- & Penitentenstraat
Wijzemanstraat (voorheen Oude
Vlasmarkt).

Zoals je weet hadden vóór de Franse revolutie **vele steden hun eigen maten voor het wegen of afmeten van zaken**. Ook Gent had zijn eigenheden daaromtrent. Hierboven de officiële inhoud van **ijkmaten** die zich in een huis bevonden in deze buurt. Bvb een smid maakte een inhoudsmaat en deze moest gekeurd en voorzien worden van het stadsstempel om fraude tegen te gaan. Toen ik een kleine jongen was gebeurden er frequent keuringen. Vb de gewichten werden voorzien met een stempel onderaan in een uitholling van de gewichten in het lood.

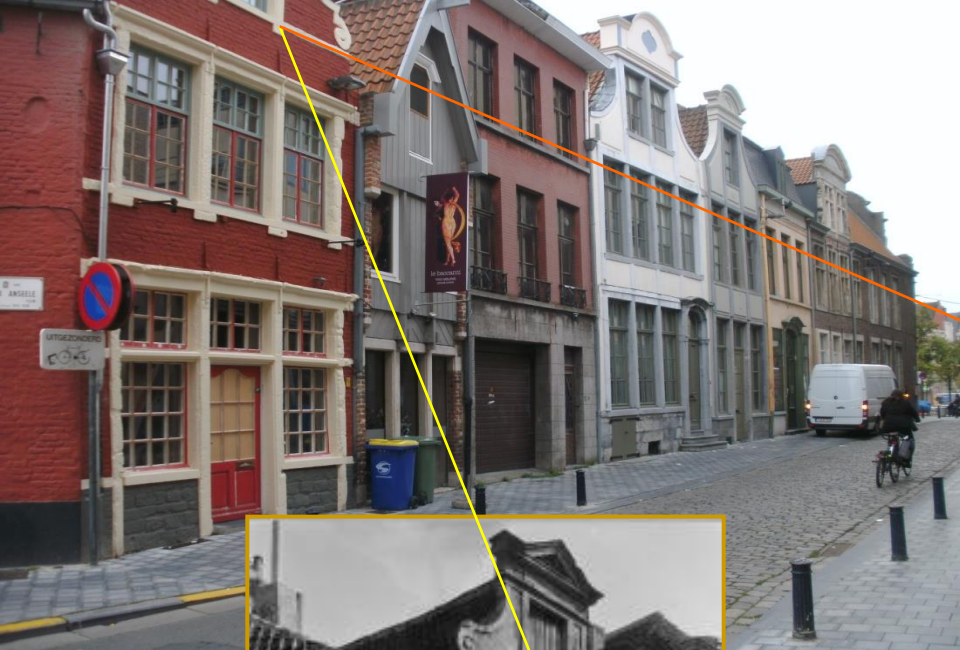
In dit huis naast het gebouw van de Socialisten in de Waaistraat 1 is Lieven Bauwens geboren. Het werd afgebroken in 1990 om het huis v/d socialisten te kunnen uitbreiden.

Waaistraat. Lang geleden was het een bakkerij van Volksbelang. Later in de jaren zeventig had je Garage Molly op de hoek.

Waaistraat heeft niks te betekenen met waaien of wind maar komt van het woord *wae*ye wat **drinkpoel** of plas betekent. Lang geleden stond daar midden op het plein een plas om te drinken. Tot in de jaren dertig was daar nog een plantsoen aangelegd. In 1918 werd het **Garenplaatsken** herdoopt in **Edward Anseeleplein** omdat het op dit pleintje was dat de coöperatieve was gestart.

Via de Waaistraat naar
de Vrijdagmarkt

Garenmarkt Anseeleplein

Het Garenplaatseke

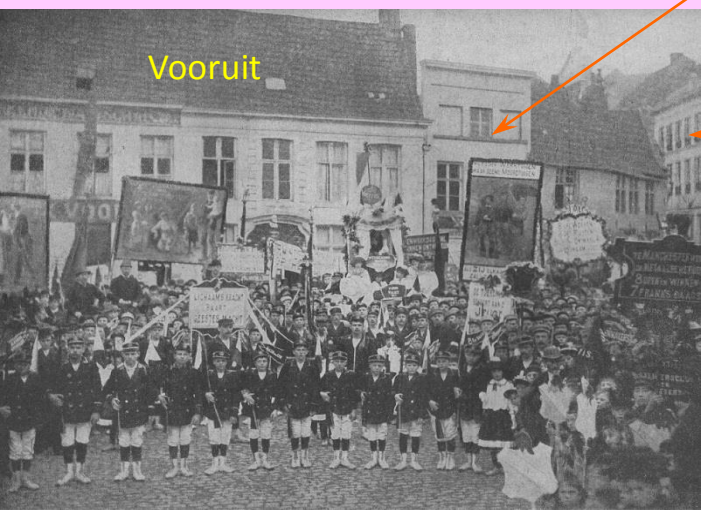
Vlasgaren werd te koop aangeboden tot 1404 op de Wannekenswaard (Grootkanonplein). Het vlasgaren werd vroeger nagenoeg thuis gesponnen met de **spinmolen** en werd bedreven door **vrouwen die uren zaten te trappen**. Dit beroep verdween zeer snel toen men een machine uitgevonden had die de perfectie kon evenaren van deze door vrouwenhanden. Dit gebeurde in het begin van de jaren 1800 want de eerste machines waren verre van perfect.

Het heeft dan nog een kleine 100 jaar geduurd toen deze plaats van naam veranderd zag in het Anseeleplein. Op deze plaats stond er midden op het plein een poel waar dieren konden drinken. De paarden die goederen naar de markt brachten dronken immers geen petrol maar water. Vandaar de aloude benaming *den Plas*.

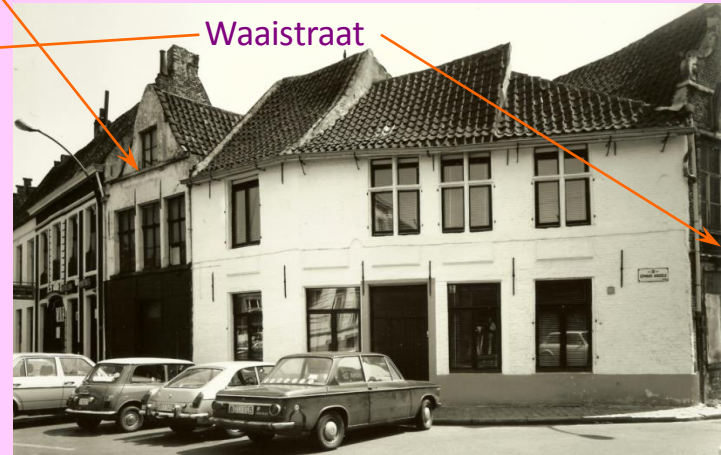
Op het Garenplaatsje is Anseele samen met enkele getrouwen gestart met de coöperatieve *Vooruit*. Heden heet het Anseeleplein.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Vooruit

Op de Garenmarkt werd de stoet gevormd voor de 1 mei optocht van 1894. Achter hen de "Vooruit" waar tot 1901 hun dagblad werd gedrukt. De drukkerij verhuisde naar de Hoogpoort. Daar werd het ook vlug te klein. Nu was daar plaats vrij gekomen om er een Volkskliniek op te richten, doch die werd er ook te klein en verhuisde naar de Speldenstraat. Omdat de eerste grote bakkerij in de St.-Gillisstr. (nu G. Coppinstr.) te klein werd is ook deze naar hier verhuisd in 1884 en was meer industrieel. Alles groeide zo snel dat men na enkele jaren terug een andere locatie zocht. In 1889 zijn ze uiteindelijk verhuisd naar de Nijverheidslaan.

Waaistraat

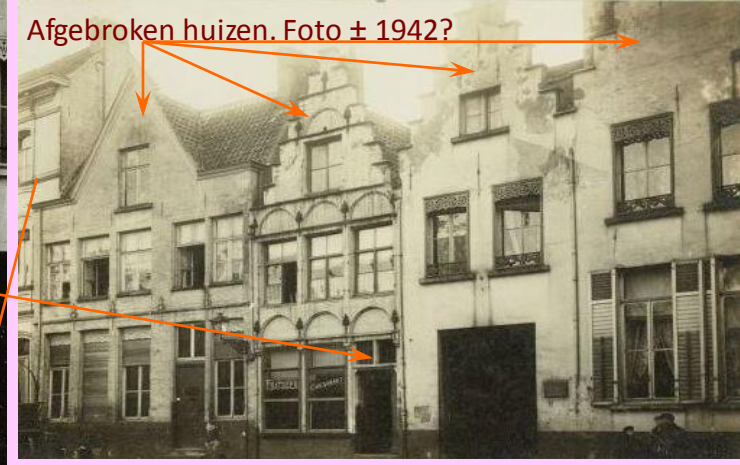
johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Vershil van bijna 100 jaar

1956. Ik vraag me af of deze bewoners die in het deurgat staan zouden geweten hebben dat "Vooruit" hier gestart was.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Anseeleplein

Foto links - Het steegje dat een verbinding met de Vrijdagmarkt maakt.

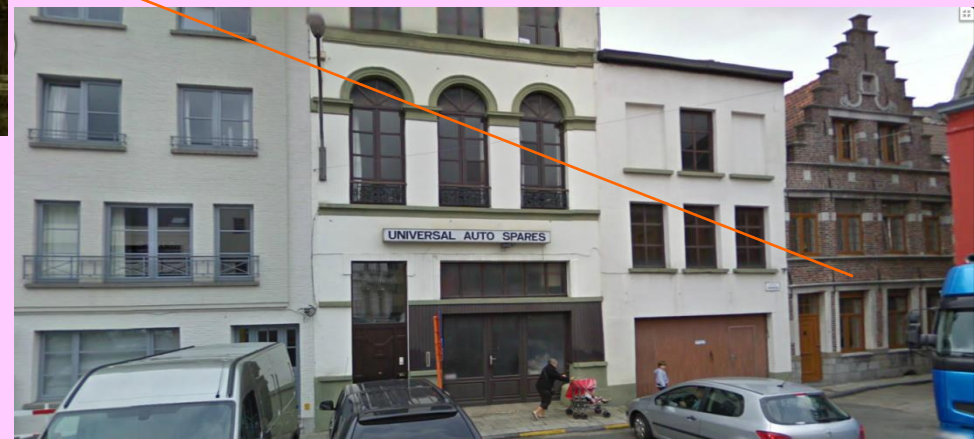

Foto uit de p.p van
GENT WEELEER
gevonden op het internet

Edward Anseeleplein

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

In 1873, tijdens een zeer strenge winter, werd er een coöperatieve gesticht van vrije bakkers. Een deel daarvan wilden de neutrale koers verlaten en scheurde zich af om zelf met een coöperatieve te beginnen. Met geleend geld startte Anseele en Van Beveren de bakkerij van "Vooruit" op, de vzw werd gesticht op **20 nov. 1880**.

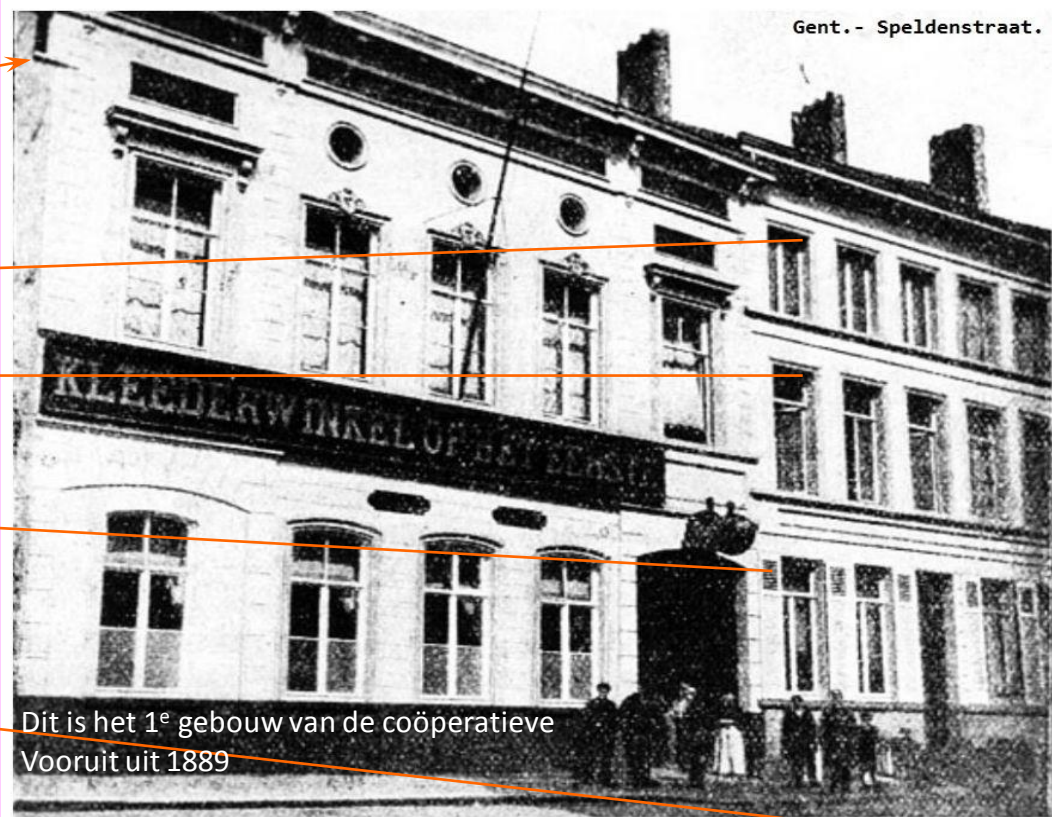

UNIVERSAL AUTO SPARES

In 1872 besliste de gemeenteraad om de Speldenstraat te verbreden van 5 naar 10 meter.

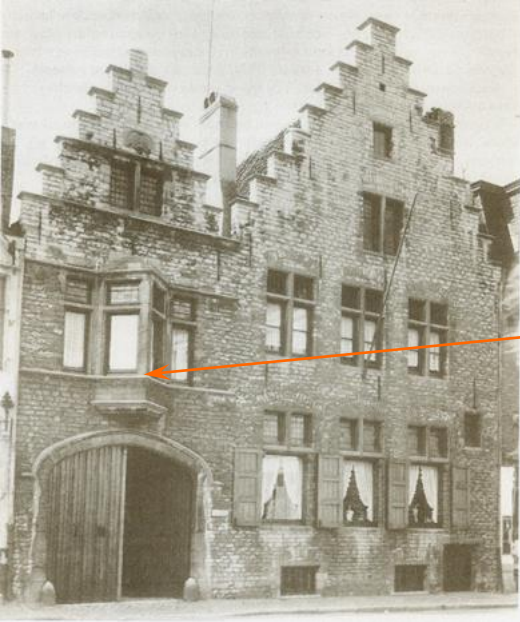

Coöperatieve winkel vanaf 1903

Dit is het 1e gebouw van de coöperatieve Vooruit uit 1889

Ook "Vooruit" is niet in één dag gebouwd geweest. Het ging Vooruit met de wind in 't gat. Soms moest men na 5 jaar terug een nieuwe locatie zoeken omdat het steeds te klein werd. Er wordt rap een titel op een foto geplakt. Hier twijfelde ik terug niettegenstaande de uitleg bij de foto's. Vooruit maakte duidelijk veel reclame voor hun winkels. Ik denk dat het gebouw rechts is gefotografeerd en gekocht (1889) is geweest om het te vervangen door het nevenstaande en nu nog huidige gebouw (1903), zie vlg. dia. Boven rechts bestaat het huis uit 5 traveeën en het huidige zeer brede uit 3 traveeën.

juhan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Postkaart van een winkel van de socialistische coöperatieve van Vooruit uit 1903. Bij verbouwingen in 1989 werd er nog een laat-Middeleeuwse wenteltrap aangetroffen.

Gent.- Het Volkshuis en Cooperatieve winkels vanaf 1903

Het trapgeveltje van de burens. De witte bepleistering is waarschijnlijk afgekap geweest om de gevels wat op te smukken voor de WT van 13ne.

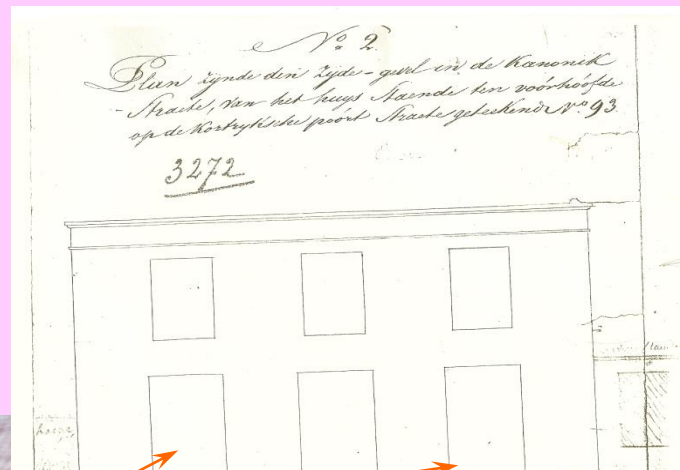
na 1872 werd de Speldenstraat verbreed van 5 naar 10 meter

Gent.- Speldenstraat

Foto onder - Dubbele deur uit het Garenstraatje.

Dit waren deuren die veel zaten in arbeidershuisjes. In het bovenste deel zat er al dan niet een ruit verwerkt. Na de nieuwe bouwvoorschriften in 1850 was men verplicht een raam en deur naast elkaar te steken.

Plan van 3 arbeidershuisjes uit 1825. Deze waren uitgerust met een dubbele deur al dan niet met een venster in het bovenste deel. In 1889 werden in deze 3 huisjes de deuren vervangen door deur en venster, dit volgens de nieuwe bouwvoorschriften die toen zeer radicaal waren voor huiseigenaars.

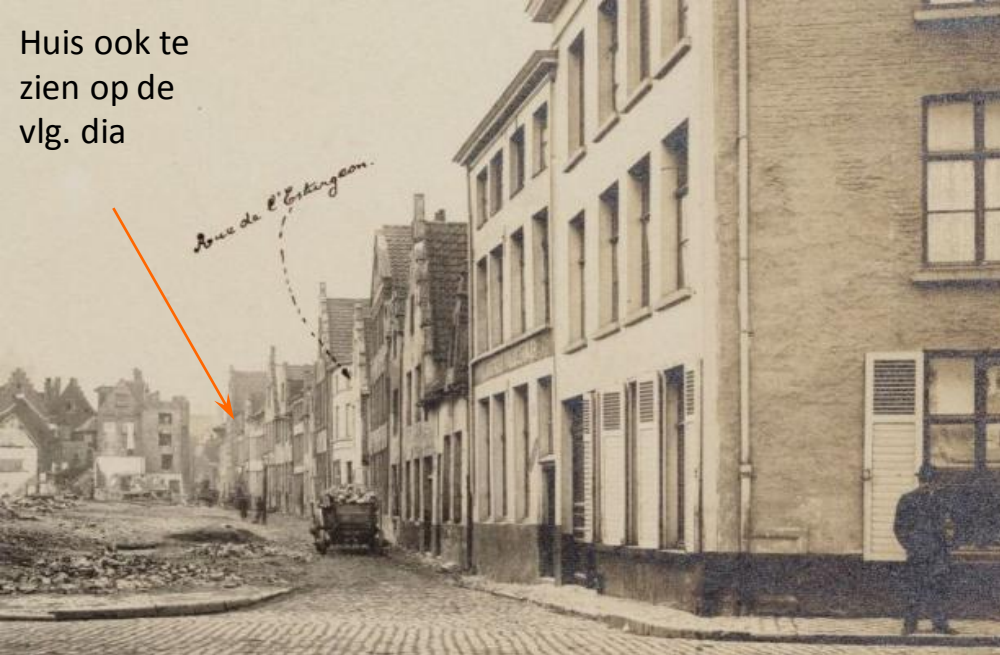
Garenmarkt n° 11, heden het Anseeleplein

Manufacture de draps à Valenciennes
DÉPÔT GÉNÉRAL CHEZ

VICTOR PIRARD & Cie
GAND

MARCHE AU FIL N° 11 GARENMERKT.
Cotonerie & Carroyerie à Spa.

Huis ook te zien op de vlg. dia

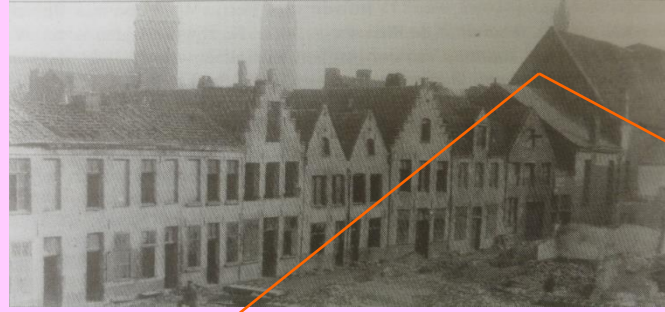
De Wolfstraat, Druifstraat en het Loofstraetje rond de eeuwwisseling voor de aanleg van een nieuwe straat, de Baudelostraat.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

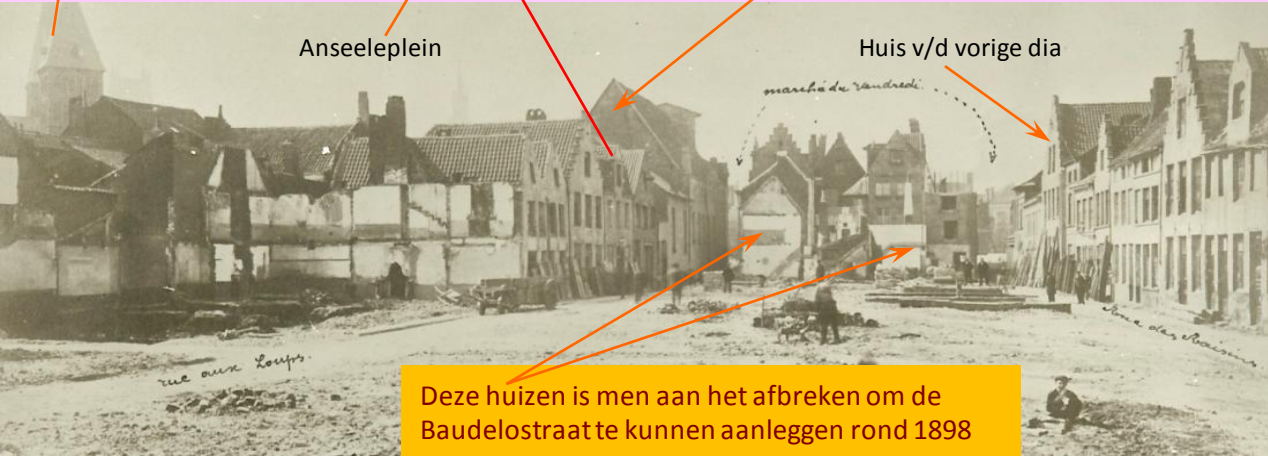
Dit is allemaal nieuwbouw. Ja nu ook al meer dan 100 jaar geleden.

jahan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Anseeleplein

Huis v/d vorige dia

Deze huizen is men aan het afbreken om de Baudelostraat te kunnen aanleggen rond 1898

De **Druifsteeg** ook genoemd Struyvelstraatje, een **zijsteegje van de Vrijdagmarkt**.

Verdwenen voor de aanleg van de huidige Baudelostraat.

Van de Baudelostraat kan ik weinig huizen uit het verleden laten zien omdat de huizen die er toen werden gebouwd er nog altijd staan.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Baudelostraat

WOLFSTRAAT,

van de Baudelostraat naar de Steurstraat.

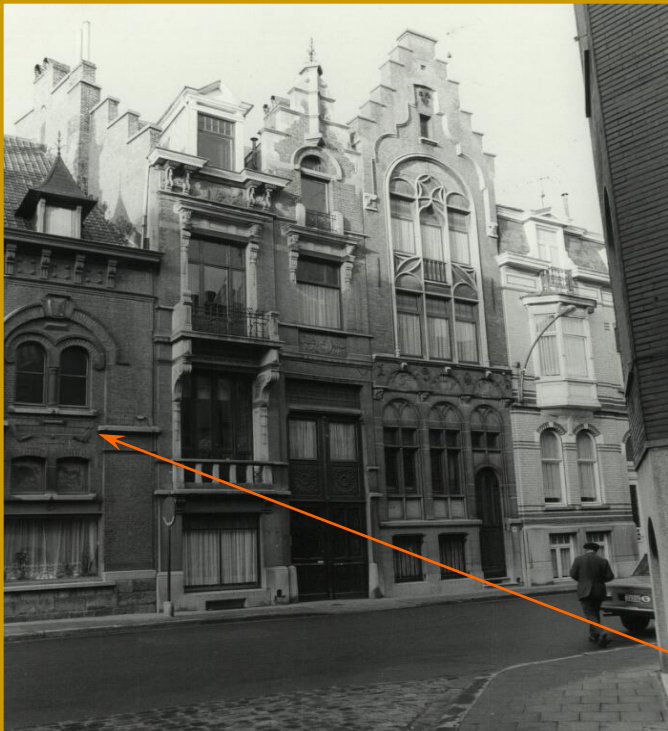
Deze straat werd omstreeks 1899 veranderd met het doortrekken der Baudelostraat tot de Vrijdagmarkt. De Wolfstraat ontleende wellicht haren naam aan een gebouw *den Wulf* genoemd. De *Wulfsteeg*, in 1622 de *dreve van Baudeloo*, en in de 19^e eeuw, het *Meterhuisstraatje* genaamd, leidde naar het Wulfbrugske, dat in 1873 met de demping van den Ottogracht gesloopt werd.

Baudelostraat in 1978, links en rechts heb je de **Penitentenstraat**. Op het eind is de Vrijdagmarkt.

Ik vond de **Wolfstraat** niet meer op de oude kaart. Deze werd 90° gedraaid zodat ze nu uitkwam in de Baudelostraat terwijl ze vroeger evenwijdig liep met dit steegje die ook uitkwam op de Vrijdagmarkt. Ook de Penitentenstraat werd verplaatst. Het moet een triestig zicht zijn geweest dat je je niet meer kon oriënteren

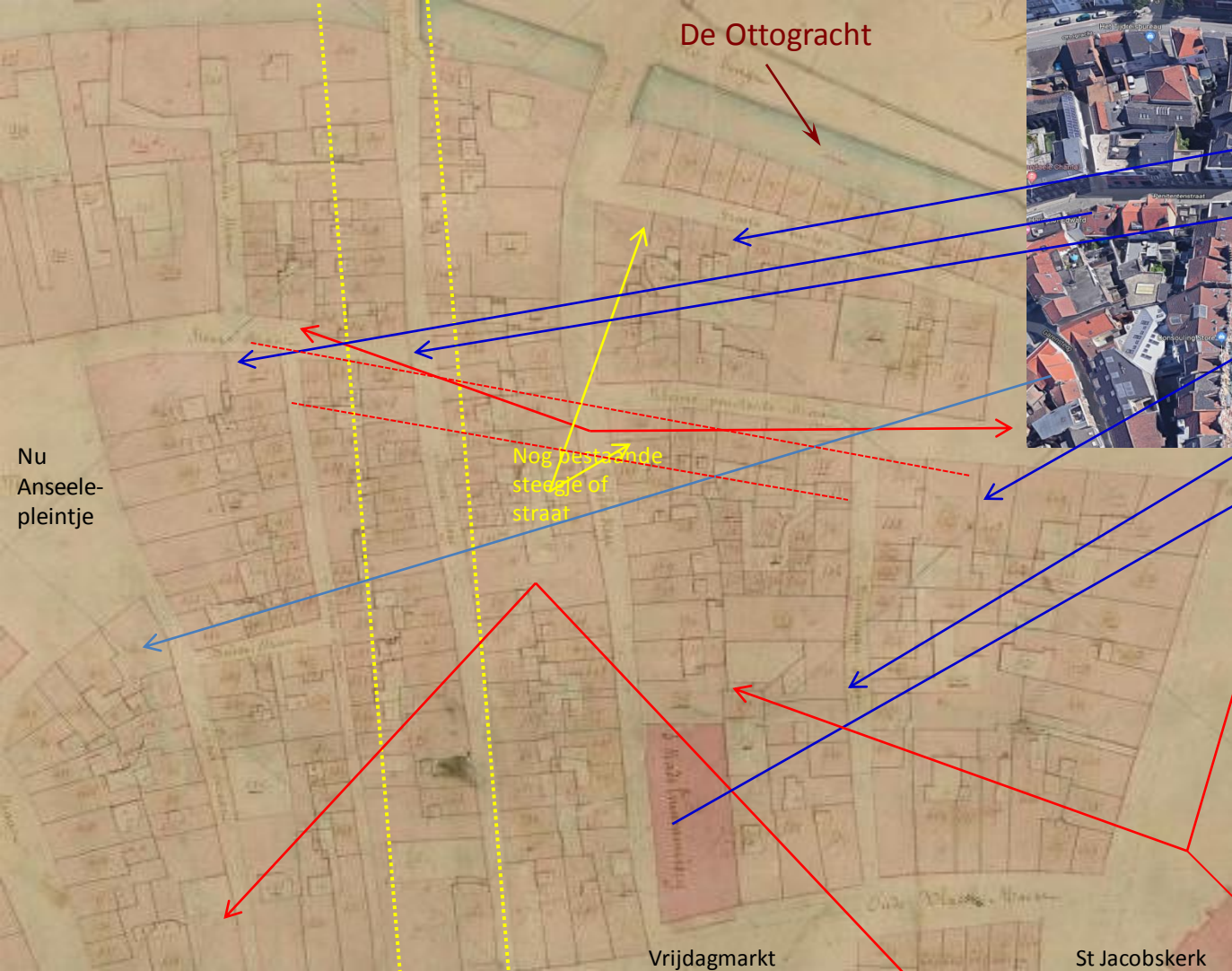

Baudelostraat 17, 19 & 21 in 1978

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

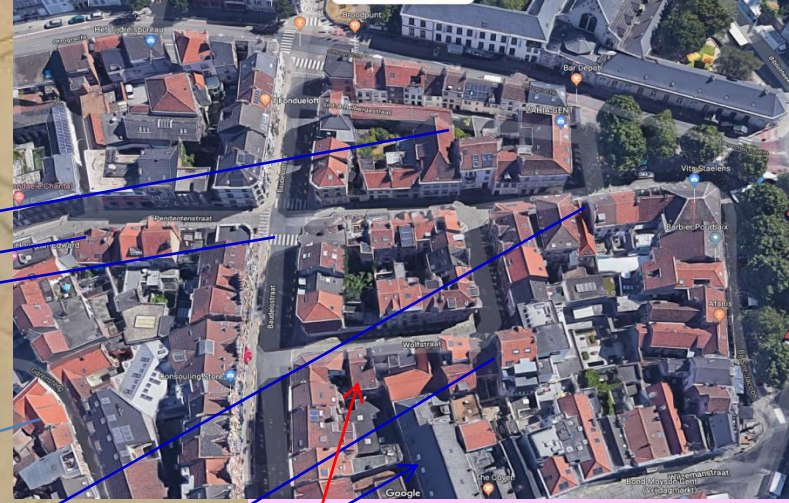
De Ottogracht

Nu Anseelepleintje

Nog bestaande steegje of straat

Vrijdagmarkt

St Jacobskerk

Gans dit stuk werd van de kaart
geveegd rond 1898 en wat krom
was werd recht getrokken. De
niet opgedoekte straatjes
werden verbreed of werd het
straatje 90° gedraaid, zoals de
Wolfstraat

Kaart van onze stad getekend
rond 1825.

Een groot deel van dit hekwerk is afkomstig uit de St.-Pieterabdij. Deze afsluiting stond tussen de 2 kerken. Zoals je weet is de parochiekerk afgebroken onder het Frans bewind en moesten de soldaten later een marsveld hebben.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Vlg.
dia

Deze school werd gesticht onder het Frans bewind en noemde toen "Ecole Centrale". In 1804 werd het een Lycéum, alles was in de Franse taal natuurlijk. Dit was de enige taal. In 1814 (Hollandse tijd) werd het een Koninklijk College. En in 1816 werd er Nederlandsaan toegevoegd. Wat er dan in 1830 met de stichting van België met het Nederlands gebeurde op deze school weet ik niet. Ik denk Frans. In 1830 terug een nieuwe naam. Municipaal College. Ik dacht dat het Nederlands terug was verdwenen en in 1832 werd het een Atheneum. En heden ben ik de kluts kwijt.

De Baudelostraat was veel smaller, richting Oude vest.

De verdwenen stads-uurwerken die overal opgesteld stonden om op tijd op het werk te komen.

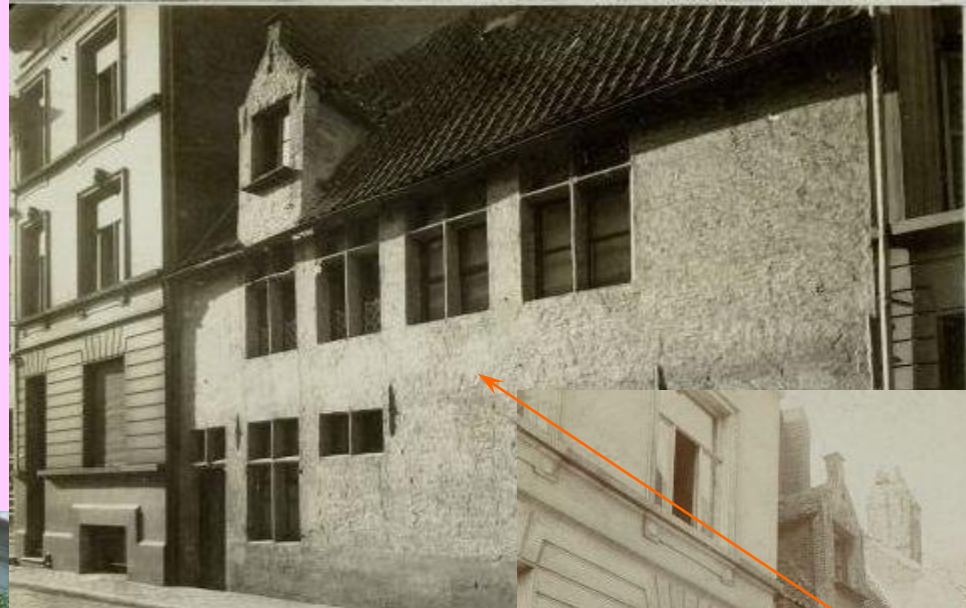

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Baudelostraat 17-19

Het steegje is verbreed en is nu de Baudelostraat

Baudelostraat 36 - Huis Toussyns van 1907 - f1975

De Baudelostraat richting

Vrijdagsmarkt. In dit huis was destijds de bib van het Davidsfonds gevestigd. Het was in de Korte Ridderstraat dat het Davidsfonds gevestigd was en niet hier in de Baudelostraat. Kijk even naar de beide foto's hiernaast en vergelijk de grote foto met de kleine. Ja nu zie ik toch enkele verschillen. Men had het huis die toch een historische waarde had volledig heropgetrokken. Bekijk zeker [A3](#) even, de Korte Ridderstraat is reeds meer dan 100 jaar verdwenen en daar stond het originele huis.

oud

sinds 1907

nieuw

Zogenaamd "Huis Toussyns" in 1781 in de Korte Ridderstraat gebouwd en bij het verdwijnen van deze straat overgebracht naar de Baudelostraat 36 in 1907.

Korte Ridderstraat (Rue Courte des Chevaliers). Huis Loontjens voorheen Toussijs voor de afbraak. Later **heropgebouwd** in de Baudelostraat 36 Bouwaanvraag van TOUSSIJS Joao, wijnhandelaar --- en daar was het lokaal van het Davidsfonds

herbouwd in 1907

Baudelostraat 36 - Huis Toussyns van 1907 - f2009

De Wijzemanstraat verbindt de Vrijdagmarkt met de St.-Jacobskerk. Op deze dia de huizenrij aan de pare straatkant in de jaren zeventig.

1909

De **Wijzmanstraat** aan de onpare kant, het n^r 13 is de hoek bij St.-Jacobs. Voor 1942 heette de straat nog Oude Vlasmarkt.

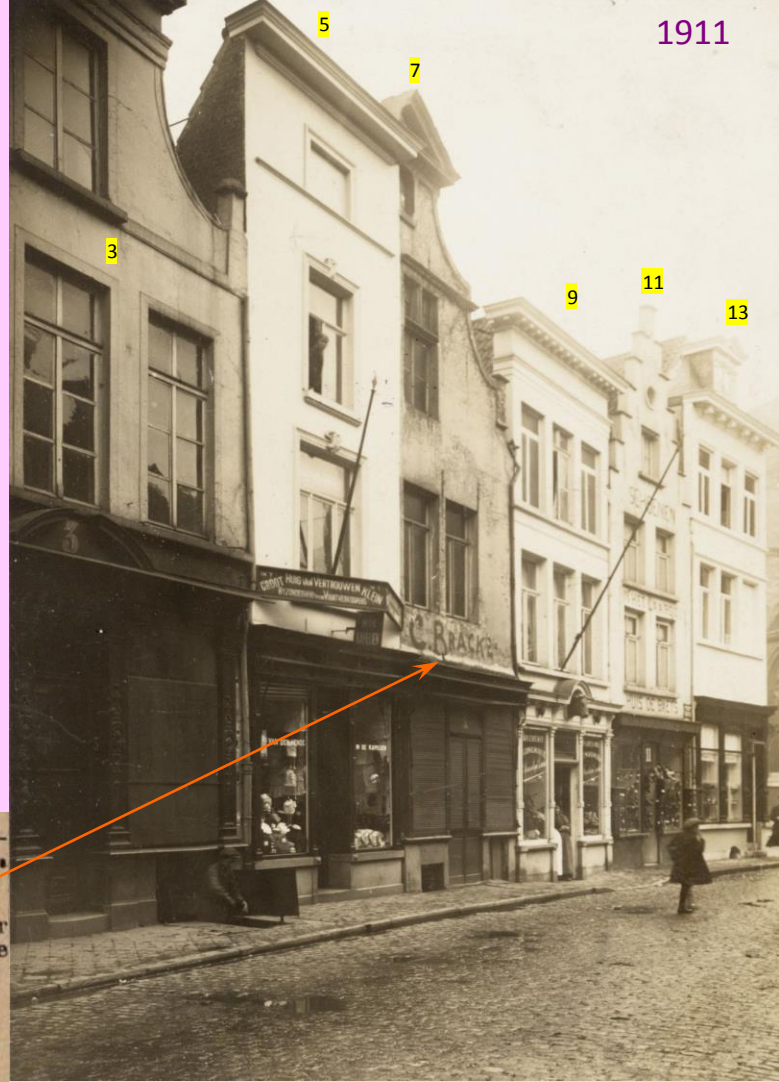
Vlasmarktstraat (Oude) — r. du vieux marché au Lin
(vrijdagn. — bij s. jacobs).

- 1 Cassiers A. handelaar
- 3 Reich J. bonneterie
- 5 Vandenhende O. bonneterie
- 7 Bracke C. suikerbakk.
- 9 Maeseleyne P. vleeschh.
- 11 Vandaele (mevr.) snijlessen
- 13 Boutrey J. kuiper

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Vlasmarktstraat (Oude) — r. du vieux marché au Lin
(vrijdagn. — bij s. jacobs).

- 1-3 Cassiers A. kasshandelaar
- 5 Vandenhende O. bonneterie
- 7 Bracke C. suikerbakk.
- 9 Maeseleyne P. vleeschh.
- 11 Doudelet G. bediende
- 13 Debaets (w^e) schoenwinkel
- 13 Boutrey J. kuiper

1911

1934

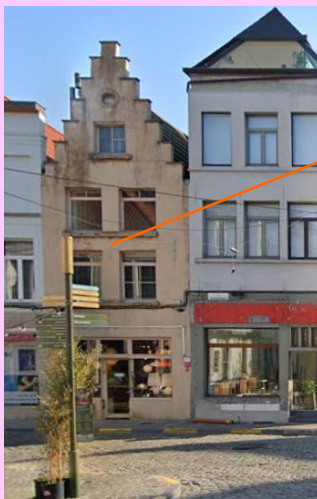

Op deze website wordt op [A21](#) in de Kortedagsteeg 21 de Boucherie van Henri Herreweghe-Maryns uitvoerig besproken. **Luc** Verschueren, een nazaat van de slager wist me te vertellen dat Robert, de zoon van Henri eveneens een spekslagerij uitbaatte in de jaren 1930-'40 in de Wijzemanstr. 11 tegen St.-Jacobs.

Op de foto links uit 1934 zie je de slager Robert met witte jas op een ladder bezig, bijgestaan door een man die hem vasthield en een ander die de ladder stevig stutte.

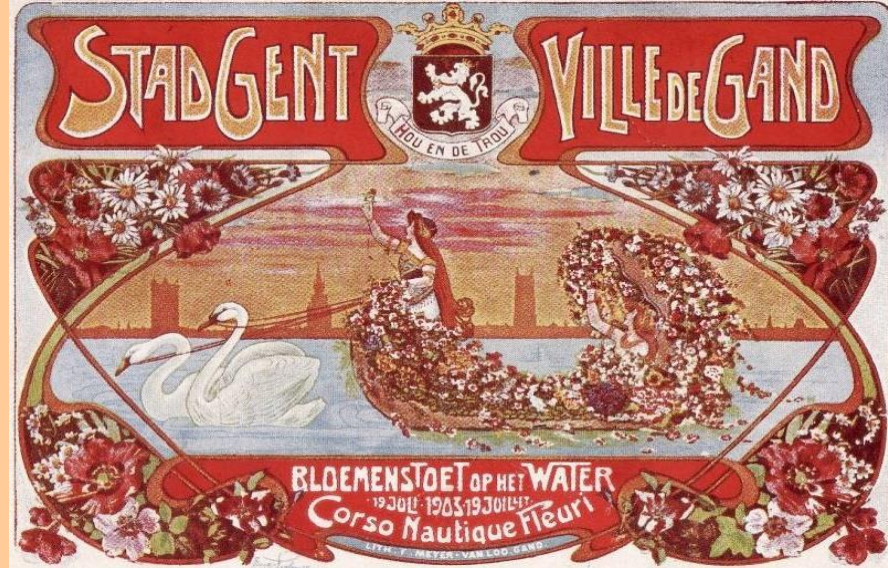
Op de foto rechts zien we nog de restanten van het gevelschrift *Charcuterie*.

De gevel is er nog steeds.

1979

Einde van A26.
Zie verder op [A27](#) over
St.-Jacobs en de Vlasmarkt...

Geef deze website door aan vrienden met [E23](#) erbij zodat zij onmiddellijk hun keuze kunnen maken. Je gaat er hen en ook ons veel plezier mee doen!

